

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของนักรวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง โดยตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของนักรวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง
2. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของนักรวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของนักรวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง ด้านการปฏิบัติการพยาบาลแตกต่างกัน
2. ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของนักรวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง ด้านจรรยาบรรณแตกต่างกัน
3. ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของนักรวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้รับบริการที่เขามารักษาพยาบาล นักรวมงาน และพยาบาล ที่ทำงานในโรงพยาบาลของรัฐที่มีสถาบันการศึกษาพยาบาลตั้งอยู่ควย อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการเลือกโรงพยาบาล ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 4 สังกัด ได้โรงพยาบาลสังกัดละหนึ่งโรงพยาบาล จำนวน 4 โรงพยาบาล โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย

ไค้ครั้งนี้ โรงพยาบาลราชวิถี จากสังกัดกรมการแพทย์ โรงพยาบาลรามธิบดี จากสังกัด
ทบวงมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลวชิระ จากสังกัดกระทรวงมหาดไทย และโรงพยาบาลพระ
มงกุฎเกล้า จากสังกัดกระทรวงมหาดไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ
พยาบาลซึ่ง เป็นพยาบาลที่ทำงานฝ่ายบริการ และอาจารย์พยาบาล

กลุ่มที่ 1 ผู้ร่วมงานซึ่ง เป็นสมาชิกในทีมสุขภาพ ไค้แก่ แพทย์ เภสัชกร
นักกายภาพบำบัด นักสังคมสงเคราะห์ นักสุขศึกษา นักจิตวิทยา ไม่จำกัดเพศ อายุ
ทำการสุ่มแบบแยกประเภท (Stratified random sampling) เป็นพวก ๆ ในแต่ละ
โรงพยาบาล และสุ่มแบบง่ายในแต่ละพวกไค้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวนทั้งหมด 76 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้รับบริการ คือ ผู้ที่เข้ามารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล
จะเป็นผู้ป่วยในหรือผู้ที่มารับบริการพยาบาลในแผนกผู้ป่วยนอก จากโรงพยาบาลทั้ง 4 แห่ง
ทั้งกล่าว ไม่จำกัดเพศ อายุ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อ
ให้เข้าใจในข้อความถามและเนื้อหา สำหรับผู้ป่วยในทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายในโรงพยาบาล
แต่ละแห่ง ไค้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 44 คน ส่วนผู้มารับบริการรักษาพยาบาลที่ตึก
ผู้ป่วยนอก ผู้วิจัยไค้สอบถามผู้รับบริการที่มีคุณลักษณะตามต้องการ ทำการสุ่มแบบง่ายใน
โรงพยาบาลแต่ละแห่งไค้กลุ่มตัวอย่างประชากรจำนวน 40 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากร
ทั้งหมดจำนวน 84 คน

กลุ่มที่ 3 พยาบาล ไค้แก่ พยาบาลที่ปฏิบัติงานฝ่ายบริการ ในโรงพยาบาล
ทั้ง 4 แห่งทั้งกล่าว ไค้การสุ่มแบบง่าย ในโรงพยาบาลทั้ง 4 แห่ง แห่งละ 20 คน รวม
กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดจำนวน 80 คน

กลุ่มที่ 4 อาจารย์พยาบาล ไค้แก่ พยาบาลที่ทำหน้าที่สอน แก่นักศึกษา
พยาบาล ในโรงพยาบาลทั้ง 4 แห่ง ไค้การสุ่มแบบง่าย ในโรงพยาบาลทั้ง 4 แห่ง แห่งละ
20 คน รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดจำนวน 80 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด 318 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล

ตามการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน
 ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล แบ่งเป็น
 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ และด้าน
 จรรยาบรรณ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า (Rating scale)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มประชากรตัวอย่าง
 ในโรงพยาบาลต่าง ๆ ด้วยตนเอง อธิบายให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจ และเก็บรวบรวม
 แบบสอบถามทั้งหมดเอง แบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด รวม 320 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา
 318 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
 วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เพื่อทดสอบ
 ความแตกต่างระหว่างการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาล
 ตามความแตกต่าง ที่จะทดสอบค่าเฉลี่ยทีละคู่ ด้วย Scheffe' Method

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างประชากร
 - 1.1 ผู้ร่วมงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.8 มีอายุตั้งแต่
 20 - 45 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี และ 31 - 35 ปี - ซึ่งมีจำนวน
 ร้อยละเท่า ๆ กันคือร้อยละ 27 มีวุฒิการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็น
 ร้อยละ 67.6 และมีวุฒิการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเพียง 1 คน เท่านั้น คิดเป็น
 ร้อยละ 1.4 นอกจากนี้ผู้ร่วมงานส่วนใหญ่จะเป็นแพทย์ ร้อยละ 47.3
 - 1.2 ผู้รับบริการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.9 และส่วนใหญ่
 มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี ร้อยละ 27.7 ส่วนผู้ที่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปีขึ้นไป มี
 เพียงส่วนน้อย คือ ร้อยละ 6.0 ในเรื่องวุฒิการศึกษา ผู้รับบริการส่วนใหญ่มีวุฒิอยู่ใน

ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.8 และมีอาชีพรับราชการเป็นส่วนใหญ่ คือร้อยละ 53.6 ส่วนผู้รับบริการที่มีอาชีพรับจ้าง และค้าขายก็มีน้อย คือร้อยละ 5.9 และ 3.6 ตามลำดับ (จากตารางที่ 2)

1.3 พยาบาล เกือบทั้งหมดเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 98.7 มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.3 ส่วนพยาบาลที่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี และ 45 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อย คือร้อยละ 5 เท่ากัน ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 48.8 ส่วนพยาบาลที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท มีน้อย คือร้อยละ 2.5 เท่านั้น (จากตารางที่ 3)

1.4 อาจารย์พยาบาล เป็นเพศหญิงทั้งหมด มีอายุระหว่าง 26 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.3 ส่วนอาจารย์พยาบาลที่มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี และ 45 ปีขึ้นไปมีเพียงจำนวนน้อย คือร้อยละ 10.0 และ 6.3 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 77.5 ส่วนอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีเพียงส่วนน้อย คือร้อยละ 3.8 เท่านั้น (จากตารางที่ 4)

2. การรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาลและอาจารย์พยาบาลต่อลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งทางด้านการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งแบ่งออกเป็น เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลทางการพยาบาล การวินิจฉัย และการวางแผนการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาล และการประเมินผลการพยาบาล คำแนะนำสุขภาพและมนุษยสัมพันธ์ และค่านิยมบรรณ

2.1 ด้านการปฏิบัติการพยาบาล เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลทางการพยาบาล ผู้ร่วมงาน พยาบาล และอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในส่วนนี้อยู่ในระดับมาก ข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ระดับมากเป็นอันดับแรกในข้อที่ว่า เก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้รับบริการไว้เป็นความลับ และจะเปิดเผยเฉพาะที่สุขภาพเท่านั้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.77, 4.50 และ 4.66 ตามลำดับ ส่วนขอรายการอื่น ทั้งพยาบาลและอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้และอยู่ในระดับมาก แต่สำหรับกลุ่มผู้ร่วมงานมีการรับรู้ในขอรายการอื่นอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับผู้รับบริการ มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ในส่วนนี้อยู่ในระดับมากทุกขอรายการ โดยเฉพาะอันดับแรก คือบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อสะดวกในการนำไปใช้ต่อไป โดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 (จากตารางที่ 5)

2.2 คำนวณการปฏิบัติกรพยาบาล เกี่ยวกับการวินิจฉัยและการวางแผนการพยาบาล ผู้ร่วมงานมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในส่วนนี้อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ส่วนผู้รับบริการและพยาบาลมีการรับรู้ในระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะข้อที่ว่า กำหนดปัญหาของผู้รับบริการก่อนลงมือปฏิบัติกรพยาบาลเป็นอันดับแรกทั้งสองกลุ่ม โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90 และ 4.40 ตามลำดับ นอกจากนี้ อาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ในส่วนนี้อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกคือ ข้อที่ว่ากำหนดปัญหาของผู้รับบริการก่อนลงมือปฏิบัติกรพยาบาล โดยมีค่าเฉลี่ย 4.56 ส่วนขอรายการอื่นอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับมาก (จากตารางที่ 6)

2.3 คำนวณการปฏิบัติกรพยาบาล เกี่ยวกับการลงมือปฏิบัติกรพยาบาล ผู้ร่วมงานมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ในส่วนนี้อยู่ในระดับมาก ในข้อที่ว่า ส่งเสริมให้ผู้รับบริการช่วยเหลือตัวเองให้มากที่สุด สังเกตอาการ เปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และจิตใจของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง ให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงความสุขสบายทางร่างกายของผู้รับบริการ และให้การพยาบาลเพื่อลดและป้องกันอาการแทรกซ้อนจากวิธีการรักษาได้อย่างเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93, 3.86, 3.65 และ 3.65 ตามลำดับ สำหรับขอรายการอื่นผู้ร่วมงานมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง

ผู้รับบริการ และ พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในส่วนนี้อยู่ในระดับมากทุกข้อทั้งสองกลุ่ม และมีการรับรู้ระดับมากเป็นอันดับแรกในข้อที่ว่า ส่งเสริมให้ผู้รับบริการช่วยเหลือตัวเองให้มากที่สุด เช่นเกี่ยวกับผู้ร่วมงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21 และ 4.53 ตามลำดับ

อาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในส่วนนี้อยู่ในระดับมากที่สุด ลักษณะที่พึงประสงค์เป็นอันดับแรก ในข้อที่ว่าให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงความสุขสบายทางกายจิตใจของผู้รับบริการ; สังเกตอาการ เปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้องเป็นอันดับรองลงมา โดยมีค่าเฉลี่ย 4.71 และ 4.66 ตามลำดับ ส่วนข้อในรายการอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด และมาก (จากตารางที่ 7)

2.4 คำนวณการปฏิบัติกรพยาบาลเกี่ยวกับการประเมินผล ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในส่วนนี้ตรงกันว่า ข้อสำคัญเป็นอันดับแรกคือข้อที่ว่า พยาบาลมีการประเมินผลการพยาบาลของตนเอง และ

พยายามปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ย 3.61, 4.07 และ 4.26 ตามลำดับ ส่วนข้อ
รายการอื่น พยาบาลและผู้รับบริการมีการรับรู้อยู่ในระดับมาก แต่ผู้ร่วมงานมีการรับรู้ใน
ระดับปานกลาง

สำหรับอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในส่วนนี้อยู่
ในระดับมากที่สุด ในข้อที่ว่ามีการประเมินผลการพยาบาลของตนเองและพยายามปรับปรุงให้
ดีขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.59 ส่วนข้อรายการอื่น ๆ อาจารย์พยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับมาก
(จากตารางที่ 8)

2.5 ความบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ผู้ร่วมงานมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์
ของพยาบาลในท่านี้อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ผู้ร่วมงานให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือข้อที่
ว่า ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15 ส่วน
ผู้รับบริการ และพยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในท่านี้นี้เหมือนผู้ร่วม
งาน นั่นคือ มีการรับรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อใดก็ตาม ผู้รับบริการมีการรับรู้เป็น
อันดับแรกในข้อที่ว่าพยาบาลควรมีสภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33 แต่
พยาบาลมีการรับรู้เป็นอันดับแรก ในข้อที่ว่ามีการคลองตัวกระฉับกระเฉง ว่องไว โดยมี
ค่าเฉลี่ย 4.46

สำหรับอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลด้านบุคลิกภาพ
และมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับแรก ในข้อที่ว่ายอมรับและเข้าใจถึงความ
แตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งในแง่ความรู้และสติปัญญา และความสามารถ โดยมีค่าเฉลี่ย
4.71 และข้อที่ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี เป็นอันดับที่ 2
โดยมีค่าเฉลี่ย 4.64 สำหรับข้อรายการอื่นอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด
และระดับมากตามลำดับ (จากตารางที่ 9)

2.6 ความจรรยาบรรณ ผู้ร่วมงานและผู้รับบริการมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึง
ประสงค์ของพยาบาลด้านจรรยาบรรณ อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีการรับรู้ในข้อ
ที่ว่า มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน สำคัญเป็นอันดับแรกทั้ง 2 กลุ่ม โดยมีค่า
เฉลี่ย 4.43 และ 4.36 ตามลำดับ ส่วนพยาบาลมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของ
พยาบาลในท่านี้อยู่ในระดับมากที่สุด ในข้อที่ว่า มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น โดย
มีค่าเฉลี่ย 4.59 สำหรับข้อรายการอื่น พยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลคานจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกในข้อที่ว่า มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.81 และข้อที่ว่ามีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับ 2 โดยมีค่าเฉลี่ย 4.72 สำหรับขอรายการอื่นอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับมากที่สุด และหากตามลำดับ (จากตารางที่ 10)

3. การทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาลและอาจารย์พยาบาล

3.1 การปฏิบัติกรพยาบาล ผลการวิเคราะห์หขอมูล พบว่าการรับรู้ของ ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาล ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ในการปฏิบัติกรพยาบาล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ระหว่างผู้ร่วมงานกับผู้รับบริการ ผู้ร่วมงานกับพยาบาล ผู้ร่วมงานกับอาจารย์พยาบาล และผู้รับบริการกับอาจารย์พยาบาล และที่ระดับ .01 ระหว่างผู้รับบริการกับพยาบาล และพยาบาลกับอาจารย์พยาบาล ซึ่งสนองสมมุติฐานที่ตั้งไว้ (จากตารางที่ 12)

3.2 การบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ผลการวิเคราะห์หขอมูล พบว่า การรับรู้ของ ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาลและอาจารย์พยาบาล ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล การบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการ มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ร่วมงานมีการรับรู้แตกต่างจากพยาบาลและอาจารย์พยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 ตามลำดับ ส่วนผู้รับบริการมีการรับรู้แตกต่างจากอาจารย์พยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สำหรับพยาบาลและอาจารย์พยาบาล ผู้รับบริการและพยาบาลมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สนองสมมุติฐานที่ตั้งไว้ (จากตารางที่ 14)

3.3 จานจรรยาบรรณ ผลการวิเคราะห์หขอมูล พบว่าการรับรู้ของ ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาล ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลคานจรรยาบรรณ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ร่วมงานและผู้รับบริการมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้ร่วมงานมีการรับรู้แตกต่างจาก พยาบาล และอาจารย์พยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ .001 ตามลำดับ ผู้รับ

บริการมีการรับรู้แตกต่างจากพยาบาลและอาจารย์พยาบาลอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สำหรับพยาบาลและอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้แตกต่างกันที่ระดับ .001 ซึ่งสนองสมมุติฐานที่ตั้งไว้ (จากตารางที่ 16)

การอภิปรายผล

- ผลการวิจัยพบว่า ผู้ร่วมงาน พยาบาลและอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลด้านการปฏิบัติการพยาบาล เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้รับบริการไว้เป็นความลับ และจะเปิดเผยเฉพาะที่มสุขภาพเท่านั้น เป็นอันดับแรก ทั้ง 3 กลุ่ม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมงานและพยาบาลซึ่ง เป็นผู้ให้บริการในที่มสุขภาพเห็นตรงกันว่า พยาบาลต้องปฏิบัติงานโดยยึดจรรยาบรรณของวิชาชีพ กิจกรรมสำคัญคือต้องรักษาข้อมูลที่รวบรวมไว้เป็นความลับ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเขียนของ ลอธ หุทางกูร (2516 : 1) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ผู้ร่วมงาน พยาบาล อาจารย์พยาบาล เป็นผู้ที่อยู่ในที่มสุขภาพ มีหน้าที่ให้การบริการแก่ผู้รับบริการโดยไม่เลือกรัชนั วรรณะ ศาสนา และมีจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นของตนเอง นอกจากนี้ยังต้องเข้าใจถึงความต้องการทางค่านจิตใจ (Psychological need) ของผู้รับบริการที่ไม่อยากเปิดเผยให้บุคคลทราบถึงโรคที่ตนเป็นอยู่ ถ้าโรคนั้นเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ อาจทำให้เกิดความอับอายและไม่อยากให้ใคร เป็นถึงวลกับตนเองมาก ส่วนผู้รับบริการ มีการรับรู้เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล เป็นอันดับแรกในข้อที่ว่า บันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้เป็นอย่างดี ถูกต้องครบถ้วน เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ต่อไป ค่าเฉลี่ย 3.40 ซึ่งแตกต่างจากผู้ร่วมงาน พยาบาลและอาจารย์พยาบาล อาจเป็นเพราะผู้รับบริการเล็งเห็นว่าการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ อย่างชัดเจน ถูกต้อง จะใช้ เป็นเครื่องติดต่อดสื่อสารถึงภาวะต่าง ๆ ของผู้ป่วย ในการรักษาพยาบาลซึ่งจะเกิดผลโดยตรงและเห็นได้ชัดต่อการหายจากโรคของตนเองมากที่สุด
- ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ด้านการปฏิบัติการพยาบาล เกี่ยวกับการวินิจฉัยและการวางแผนทางการพยาบาล อยู่ในระดั้มากและมากที่สุด เป็นอันดับแรกทั้ง 3 กลุ่ม คือ กำหนดปัญหาของผู้รับบริการก่อนลงมือปฏิบัติการพยาบาล โดยมีค่าเฉลี่ย 3.90, 4.40 และ 4.56 ตามลำดับ พยาบาลและอาจารย์พยาบาล ในฐานะผู้ให้บริการมีการรับรู้ในข้อนี้อยู่ในระดั้มากและมากที่สุด

เพราะการกำหนดคัมภีร์หากมองเมื่อปฏิบัติการพยาบาลเป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการพยาบาล โดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากผู้รับบริการ และนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล โดยพยาบาลต้องใช้ความรู้ทางกานวิทยาศาสตร์ และความรู้อื่น ๆ มาประกอบในการคัดเลือกข้อความที่สำคัญ เพื่อกำหนดปัญหาของผู้รับบริการ โดยอย่างถูกต้อง พยาบาลมีอิสระในการปฏิบัติการพยาบาลโดยแสดงเอกลักษณ์ของระบบในการสั่งการพยาบาล เมื่อสามารถกำหนดคัมภีร์วิเคราะห์ และให้ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลได้เรียบร้อยแล้ว บุคลากรพยาบาลและบุคลากรอื่น ภายใต้การนิเทศของพยาบาลจะสามารถปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้รับบริการโดยอิสระ เอกลักษณ์ที่พยาบาลพึงมี จะเป็นเอกลักษณ์โดยบุคคลที่แสดง การตัดสินใจและปฏิบัติงานด้วยตนเอง และเอกลักษณ์โดยกลุ่มซึ่งจะต้องตัดสินใจร่วมกัน และปฏิบัติโดยบุคลากรในกลุ่มวิชาชีพ (พวงรัตน์ บุญญาภิรักษ์ 2522 : 3) ผู้รับบริการในฐานะผู้มาขอรับบริการรักษาพยาบาล มีการรับรู้ระดับมากเช่นเดียวกับพยาบาล และอาจารย์พยาบาล เพราะผู้รับบริการต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเอง ต้องการให้ตนเองได้รับความสุขสบาย ความปลอดภัยในชีวิต และความมั่นคง ต้องการการปกป้องคุ้มครอง ซึ่งเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ (Luckman, Sorensen 1974 : 9) เมื่อพยาบาลสามารถกำหนดคัมภีร์หาได้อย่างถูกต้อง การให้การพยาบาลก็จะตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ผู้รับบริการจะได้รับการบริการที่ดี เหมาะสมกับสภาพของตน และจะเป็นข้อมูลให้แพทย์ทำการวินิจฉัยโรคได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจที่จะศึกษาค้นคว้าทางคานนี้

ส่วนผู้ร่วมงานมีการรับรู้คอลลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล กานการปฏิบัติการพยาบาลเกี่ยวกับการวางแผน และการวินิจฉัยทางการพยาบาล อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ซึ่งแสดงว่าผู้ร่วมงานมอง เห็นความสำคัญของการวางแผนและการวินิจฉัยทางการพยาบาลว่าเป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน แต่ไม่ถึงว่าเป็นสิ่งจำเป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ร่วมงานยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานของพยาบาลเท่าที่ควร ไม่ทราบถึงหลักการและวิธีการทำงานของพยาบาลว่า พยาบาลในฐานะที่เป็นวิชาชีพหนึ่งที่ยู่ประกอบอาชีพสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีอิสระ และสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้ การที่ผู้ร่วมงานเห็นว่า การวินิจฉัยและการวางแผนการพยาบาลเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับปานกลางนั้นอาจเนื่องมาจาก ความคิดเก่า ๆ ที่ว่าพยาบาลไม่

จำเป็นต้องมีความรู้มากนัก เพียงแต่ใช้ความชำนาญ และทำตามคำสั่งการรักษาของแพทย์ เท่านั้นก็เป็นได้ จึงทำให้การรับรู้ของนักรวมงานแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ อย่างชัดเจน และผู้วิจัยเห็นว่าเป็นการสมควรที่พยาบาลทุกคนจะต้องให้ความสำคัญแก่การปฏิบัติกรพยาบาลใน คำนี้นี้ให้มาก เพราะจะเป็นข้อที่บ่งสำคัญว่า การทำงานของพยาบาลเป็นการปฏิบัติงานระดับ วิชาชีพหรือไม่

3. นักรวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของ พยาบาลเกี่ยวกับการปฏิบัติกรพยาบาลอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรกทั้ง 3 กลุ่ม ในข้อที่ ว่า ส่งเสริมให้ผู้รับบริการช่วยเหลือตัวเองมากที่สุด เช่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93, 4.21 และ 4.53 ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า นักรวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาล เห็นสอดคล้องเหมือนกันว่า การส่งเสริมให้ผู้รับ บริการช่วยเหลือตัวเองนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในทฤษฎีการพยาบาล ของ โอเรียน (Orem 1971 : 1-2) ที่ว่าในการให้การพยาบาลในปัจจุบันมุ่งส่งเสริมให้ ผู้รับบริการใ้ดูแลตนเอง ให้การพยาบาลที่เป็นการสร้างเสริมสมรรถภาพการปรับตัวของคน ให้การป้องกันพร้อมไปกับการรักษา เน้นบริการในชุมชนควบคู่ไปกับการบริการในโรงพยาบาลเพื่อ คงไว้ซึ่งชีวิต สุขภาพ การหายจากโรคหรือบาดเจ็บและการป้องกันจากโรค ส่วนอาจารย์ พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ในส่วนนี้อยู่ในระดับมากที่สุด เป็น อันดับแรกในข้อที่ว่าให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงความสุขสบายทางกานจิตใจของผู้รับบริการ เพราะอาจารย์พยาบาลในฐานะผู้ให้การศึกษา และอาจกล่าวได้ว่าใกล้ชิดกับความก้าวหน้า ทางวิชาการมากกว่า นั่นคือ ความเชื่อในปัจจุบันเกี่ยวกับการพยาบาลจะมุ่งการพยาบาลคน ทั้งคน (Bevis 1978 : 3) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นการพยาบาล ที่เป็นการตอบสนองความต้องการของคนทั้งคน ในกานร่างกาย จิตใจ สังคมและวัฒนธรรม จึงมุ่งการปฏิบัติงานเป็นทีม โดยคำนึงถึงความสำคัญของผู้ป่วยมากกว่ามุ่งความสำคัญที่จะทำงานให้ เสร็จ ผู้ป่วยจะได้รับการพยาบาลตามความคาดหวังโดยได้รับการรักษาพยาบาลพร้อมไปกับการ ปรึกษาระเบียบการทางกานจิตใจด้วย

4. นักรวมงาน ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อ ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลเกี่ยวกับการประเมินผล อยู่ในระดับมากและมากที่สุดเป็น อันดับแรกเหมือนกันทั้ง 4 กลุ่ม ในข้อที่ว่า มีการประเมินผลของตนเอง และพยาบาล

ปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.61, 4.07, 4.26 และ 4.59 ตามลำดับ เพราะ ผู้รับบริการเป็นผู้ใกล้ชิดและได้รับการพยาบาลโดยตรงจากพยาบาล ซึ่งทราบได้ว่า พยาบาล ควรปรับปรุงตนเองในทันทีเพื่อให้ตรงกับความต้องการของตนเอง โดยประเมินพยาบาล จากการปฏิบัติกรพยาบาล และสังเกตผลที่ตนเองได้รับว่าเป็นอย่างไร แต่พยาบาลอาจไม่ ปรับปรุงแก้ไขตามการประเมินของผู้ป่วย ถ้าเป็นสิ่งที่ขัดกับเหตุผลทางค่านวิชาชีพ ส่วนผู้ ร่วมงานในฐานะที่ทำงานร่วมกับพยาบาลต้องติดต่องานกันตลอดเวลา ผู้ร่วมงานจึง ต้องการให้พยาบาลมีการปรับปรุงตนเอง เช่นกัน เพื่อความราบรื่นในการทำงาน ส่วนพยาบาล และอาจารย์พยาบาลในฐานะผู้ร่วมวิชาชีพ และเป็นผู้ลงมือปฏิบัติอย่างใกล้ชิดกับผู้รับบริการ และการให้การพยาบาลในปัจจุบัน ให้นำเอากระบวนการพยาบาลมาใช้ ซึ่งกระบวนการ พยาบาลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการปฏิบัติการพยาบาล โดยการกำหนดปัญหาของผู้ป่วย ให้การ วินิจฉัยปัญหาและให้การพยาบาลโดยกำหนดเป้าหมายและวิธีการพยาบาลที่บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งนำเอาแผนการพยาบาลไปปฏิบัติและมีการประเมินผลการพยาบาล (พารีกา อิบราฮิม, 2524 : 95) ซึ่งการประเมินผลเป็นองค์ประกอบหนึ่งของกระบวนการพยาบาล เพื่อค้นหา ความสำเร็จของการพยาบาลตามเป้าหมาย และมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น ทำให้พยาบาลและ อาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ที่อยู่ในระดับมากและมากที่สุด

5. ผู้ร่วมงานมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลค่านุคลิกภาพและมนุษย สัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรกในข้อที่ว่า ให้ความร่วมมือและเต็มใจทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี โดยมีค่าเฉลี่ย 4.15 แสดงว่า ผู้ร่วมงานเห็นว่า มนุษยสัมพันธ์ใน ส่วนที่เกี่ยวกับการร่วมมือประสานงานกันเป็นสิ่งจำเป็นในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งตรงกับ การค้นพบของ ถวิด รักชลธิ์ (2520) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกในทีม สุขภาพที่มีต่อการปฏิบัติงานของพยาบาล พบว่าสมาชิกในทีมสุขภาพเห็นว่า พยาบาลควรจะให้ ความร่วมมือและประสานงานเป็นอย่างดี

ผู้รับบริการและพยาบาลมีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลค่านุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมากทุกข้อทั้ง 2 กลุ่ม ผู้รับบริการมีการรับรู้ในอันดับแรกในข้อที่ว่า มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์แข็งแรง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43 อาจเป็นเพราะว่าผู้รับบริการยอม ต้องคำนึงถึงตนเองในขณะเจ็บป่วย และต้องการความช่วยเหลือจากพยาบาลมาก นอกจากนี้ ผู้รับบริการอาจเห็นว่างานพยาบาลเป็นงานหนัก ดังนั้นพยาบาลจึงต้อง เป็นผู้ที่แข็งแรง มี

ความทันทานต่อโรคได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ กรรณิการ์ กาญจนสิริ (2513) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทำงานของพยาบาลนตีกฎผู้ป่วยในโรงพยาบาลนครสวรรค์ พบว่า พยาบาลทำงานหนักเกินหน้าที่ความรับผิดชอบ ส่วนพยาบาลเองมีการรับรู้ในอันดับแรกในข้อที่ว่า มีความคล่องตัว กระจับกระจาง ว่องไว โดยมีค่าเฉลี่ย 4.46 อาจเป็นเพราะพยาบาลเห็นว่า งานพยาบาลต้องทำกับชีวิตมนุษย์ในการช่วยเหลือผู้ป่วยให้ปลอดภัย จึงจำเป็นต้องยิ่งที่พยาบาลต้องมีความคล่องตัว มีทักษะและความชำนาญในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี พยาบาลจึงมีการรับรู้ในข้อนี้มาก สำหรับอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับแรกในข้อที่ว่า ยอมรับและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งในแง่ความรู้ สติปัญญา และความสามารถ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.71 ทั้งนี้เพราะอาจารย์พยาบาลเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลในชั้นต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการแยกบุคคลที่จะให้การสอน ซึ่งนำมาใช้กับผู้ป่วยได้เช่นกัน และเป็นประโยชน์ในการเข้าหาผู้ป่วย (Approach) ทุกระดับชั้น เพศ และวัย

6. ผู้รวมงาน ผู้รับบริการ พยาบาลและอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ในด้านจรรยาบรรณอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เป็นอันดับแรกในข้อที่ว่า มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.43, 4.36, 4.59 และ 4.81 ตามลำดับ อาจเป็นเพราะทุกกลุ่มเห็นว่า พยาบาลต้องทำงานกับชีวิตมนุษย์ ความละเอียดรอบคอบจึงเป็นสิ่งสำคัญ สำหรับอาจารย์พยาบาลมีหน้าที่ที่จะต้องปลูกฝังลักษณะที่ดีแก่นักศึกษา ในการทำงานจำเป็นจะต้อง เน้นให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของความละเอียดรอบคอบ และฝึกฝนอยู่เสมอจนเป็นนิสัย เพื่อให้นักศึกษาปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ฝนทอง หงส์พรอมญาติ (2523) ที่ทำการศึกษาดังลักษณะของพยาบาลตามความคาดหวังของพยาบาลและผู้ป่วย พบว่า พยาบาลฝ่ายบริการ พยาบาลฝ่ายการศึกษา และผู้ป่วยมีความคาดหวังที่จะให้พยาบาลมีความละเอียดรอบคอบเหมือนกัน

7. ผลการทดสอบความแตกต่างเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้รวมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง

7.1 ผู้รวมงาน ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล ด้านการปฏิบัติการพยาบาลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .001 เกือบทุกคู่ ยกเว้นผู้รับบริการกับพยาบาล และพยาบาลกับอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาจากคู่มือตัวอย่างประชากร พบว่า อาจารย์พยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับมากที่สุดกว่าทุก ๆ กลุ่ม อาจเป็นเพราะอาจารย์พยาบาลจะต้อง เป็นแบบอย่างที่ดีของนักศึกษา จะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการเรียน การสอน และงานปฏิบัติการพยาบาล เพื่อถ่ายทอดลักษณะที่ดีให้แก่ นักศึกษา อาจารย์พยาบาล มุ่งหวัง เป็นอย่างยิ่งที่จะให้นักศึกษาพยาบาลมีลักษณะที่ดี และเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่าง บุคคล ที่แต่ละคนมีการรับรู้ไม่เหมือนกัน การดำรงชีวิตแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ ยังมี ขนบธรรมเนียมประเพณี คำสอน การเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน (สมพร บุศราภิจ 2520 : 43) จึงทำให้การรับรู้ต่างกันออกไป

7.2 ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ พยาบาล และอาจารย์พยาบาล มีการรับรู้ต่อ ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์และค่านิยมบรรณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า ผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ มีการรับรู้ไม่แตกต่างกันทั้ง 2 ด้านดังกล่าว อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการ เป็นบุคคลนอกวิชาชีพพยาบาล บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่พยาบาลแสดงออกมานั้น ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ สามารถสังเกตเห็นได้ทันที โดยไม่จำเป็นต้องรอคอยเหมือนกรณีให้การพยาบาล และอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ภาพพจน์ของพยาบาลในสายตาของสังคมเป็นไปในทางที่ไม่ดี ทำให้เกิดปัญหาและข้อขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการและพยาบาลอยู่เสมอ ดังนั้นผู้ร่วมงาน และผู้รับบริการ จึงมีความต้องการที่จะให้พยาบาลมีลักษณะที่ดีทั้งในค่านิยมบุคลิกภาพมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งความประพฤติด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ คิมวีร์ นัลลิกะมาศ (2522 : 54) เกี่ยวกับลักษณะพยาบาลที่ดีว่าจะต้องมีการวางตัวดี มีกิริยาสุภาพเรียบร้อย มีความดีงามอดทน มีความละเอียดรอบคอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้

สำหรับพยาบาล และอาจารย์พยาบาลนั้น มีการรับรู้ในค่านิยมบรรณแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้ในอันดับมากเหมือนกันแต่แตกต่างกันที่ค่าเฉลี่ย อาจารย์พยาบาลมีการรับรู้พยาบาลควรมีความละเอียดรอบคอบเป็นอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.81 และมีค่า SD 0.39 ส่วนพยาบาลมีการรับรู้ในข้อที่ว่า พยาบาลควรมีความละเอียดรอบคอบเป็นอันดับที่ 2 โดยมีค่าเฉลี่ย 4.46 และมีค่า SD

เท่ากับ 0.61 สำหรับพยาบาลมีการรับรู้อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรกในข้อที่ว่าพยาบาลควรมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.59 และมีค่า SD เท่ากับ 0.61 ส่วนอาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ในข้อนี้อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่ 2 โดยมีค่าเฉลี่ย 4.72 และมีค่า SD เท่ากับ 0.45 เมื่อพิจารณาจากค่า SD แล้วจะเห็นว่ามีความกระจายของการรับรู้ในแต่ละกลุ่มไม่แตกต่างกันมาก อาจจะเป็นเพราะว่าทั้งพยาบาลและอาจารย์พยาบาล เคยมีประสบการณ์ในการทำงานด้านบริการว่าพยาบาลจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและต่อหน้าที่การงาน ถ้าหากความซื่อสัตย์แล้วผลเสียจะเกิดขึ้นกับผู้ป่วยรับบริการและตัวเองอย่างมาก รวมทั้งจะเกิดความไม่ไว้วางใจในกลุ่มผู้ร่วมงานด้วย ดังนั้นความซื่อสัตย์สุจริตจึงสำคัญมาก เช่นเดียวกับความละเอียดรอบคอบ อาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์พยาบาลจะต้องสอนนักศึกษาให้รู้จักสังเกต รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ก่อนให้การพยาบาลเพื่อฝึกฝนให้นักศึกษามีความรับผิดชอบ ป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้น และอาจารย์พยาบาลมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาจริยธรรมให้แก่นักศึกษาโดยสอดแทรกและถ่ายทอดทั้งในทฤษฎีและในสถานการณ์ปฏิบัติ ในฐานะผู้ให้การศึกษาโดยตรง ต้องมีจรรยาบรรณดีงามพอและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ที่จะต้องดำเนินตามแนวทางที่อาจารย์แนะนำ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพพยาบาล ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รอดเย็น (Rauven 1974 : 39) ที่ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของครูพยาบาลพบว่า ครูมีส่วนรับผิดชอบในการปลูกฝังลักษณะที่ดีให้แก่พยาบาล เพราะนักศึกษามองแบบอย่างของครูและมุ่งหวังจะใฝ่แบบอย่างที่ดีจากครูพยาบาลมากที่สุด

ขอเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่สืบเนื่องมาจากการวิจัยครั้งนี้

ก. ในด้านกรปฏิบัติกรพยาบาล เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล พยาบาลควรเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยไว้เป็นความลับ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลเหล่านั้น ในการวินิจฉัยและการวางแผนการพยาบาล พยาบาลควรกำหนดปัญหาของผู้รับบริการก่อนลงมือให้การพยาบาล และในการลงมือปฏิบัติ ควรส่งเสริมให้ผู้ป่วยบริการได้ช่วยเหลือตัวเองมากที่สุด ให้การพยาบาลโดยคำนึงถึงความสุขสบายทางจิตใจของผู้ป่วย และ

พยาบาลควรรีใจความสั่ง เกตอย่างรอบคอบจึงเฝ้ามารดสั่ง เกตอาการ เปลี่ยนแปลงของผู้รับบริการ ทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างถูกต้อง ส่วนในด้านการประเมินผล พยาบาลจะต้องมีการ ปรับปรุงและจัดให้มีการประเมินผลทั้ง ทาง การปฏิบัติกรพยาบาล และประเมินตนเองอยู่เสมอ เพื่อความก้าวหน้าของตนเองและของวิชาชีพ

ข. ในด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ พยาบาลควรจะต้องดูแลตนเองให้มีสุขภาพ สมบูรณ์แข็งแรง มีความคล่องตัว ว่องไว ยอมรับและเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้ง ในด้านความรู้ สติปัญญา และความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถให้ความร่วมมือ ประสานงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ค. ในด้านจรรยาบรรณ พยาบาลควรปรับปรุงตนเองในเรื่องความละเอียด รอบคอบในการทำงาน มีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ผู้วิจัยเห็นว่า ลักษณะที่ดีในทางต่าง ๆ ดังกล่าว มีความสำคัญทั้งฝ่ายกรพยาบาล และฝ่ายกรศึกษพยาบาล ควรไปปลูกฝังลักษณะที่พึงประสงค์เหล่านั้นให้แก่กรศึกษพยาบาล เพื่อให้ได้พยาบาลที่ดี และสอดคล้องกับความต้องการของพยาบาลเอง ต่อวิชาชีพพยาบาล และต่อสังคมในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ปัญหาภาพพจน์ของพยาบาลในสังคม

2.1 ในหน่วยงานพยาบาล ผู้บังคับบัญชาควรนำลักษณะที่ดีของพยาบาลไปประเมิน ลักษณะของผู้บังคับบัญชา เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปรับปรุง และพัฒนาพยาบาลวิชาชีพให้ มีลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสังคม

2.2 พยาบาลวิชาชีพ ควรพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีคุณลักษณะของพยาบาลที่ดี เพื่อให้บริการพยาบาลเป็นไปตามความต้องการของผู้รับบริการและสังคม

2.3 ฝ่ายบริหารกรศึกษพยาบาล ควรให้การศึกษแก่นักศึกษพยาบาลทั้งภาค ทฤษฎีและภาคปฏิบัติทั้งในคานทัศนคติ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และจรรยาบรรณ เพื่อให้ได้ นักศึกษพยาบาลที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวิชาชีพพยาบาล

2.4 ผู้บริหารกรพยาบาล และผู้บริหารกรศึกษพยาบาล ควรร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมายและวิธีในการปฏิบัติกรพยาบาล ให้สอดคล้องกัน ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้อง มองเห็นความสำคัญ และมีการรับรู้ในลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลทั้งในคานการปฏิบัติกร พยาบาล คานบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์และคานจรรยาบรรณ เหมือน ๆ กัน

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

3.1 เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากโรงพยาบาลของรัฐเฉพาะกรุงเทพมหานครเท่านั้น ในการทำวิจัยต่อไปควรศึกษากลุ่มตัวอย่างจากโรงพยาบาลเอกชนและโรงพยาบาลในส่วนภูมิภาคด้วย เพื่อจะไ้ทราบความคิดเห็นและความต้องการของกลุ่มประชากรดังกล่าวว่าเป็นอย่างไร เพื่อนำแนวความคิดเหล่านั้นมาปรับปรุงต่อไป

3.2 ควรมีการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างประชากรจากโรงพยาบาลของรัฐและของ เอกชนว่ามีการรับรู้ต่อลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในคานต่าง ๆ แตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงวิชาชีพต่อไป

3.3 ควรมีการ เปรียบเทียบการรับรู้ของนุรร่วมงานเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาล โดยแยกศึกษาการรับรู้ของนุรร่วมงานแต่ละอาชีพด้วย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยต่อไป ควรปรับปรุงแบบสอบถามให้ครอบคลุมในคานต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น อาจเลือกสร้างแบบสอบถามสำหรับศึกษาให้ลึกซึ้งในแต่ละคานด้วย

ศูนย์วิทยพัทพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย